

POKOP OTROKA

Piše: Petra Paver

»Ne stoj na mojem grobu in ne jokaj.

Ni me tu. Ne spim.

Sem tisoč vetrov, ki pihajo.

Sem diamantni lesk snega.

Sem sončni žarek na zrelem žitu.

Sem jesenski dež.«

Ko se starši soočamo s smrtjo otroka, je povsem naravno, da si želimo, da se z umrlim otrokom ravna spoštljivo tako kot z vsakim pokojnim. Izkušnje kažejo, da pokop sicer prinaša težke občutke, vendar žalujočim pomaga pri predelovanju žalosti. Pokop je mejnik na poti žalovanja. Za starše in druge žalujoče je tolažilno, če vedo, kje je otrok pokopan in imajo prostor, kamor lahko odnesejo svojo žalost.

Možni načini pokopa otrok umrlih med nosečnostjo ali kmalu po rojstvu v Sloveniji

V društvu se zavzemamo, da ima **vsako mesto**, kjer se nahaja porodnišnica tudi spominski park oz. pokopališče za otroke, ki so umrli med nosečnostjo ali kmalu po rojstvu.

Pokopališča imamo v: Ljubljani, Mariboru, Celju, Postojni, Novem mestu, Slovenj Gradcu in Novi Gorici. V preostalih mestih pa smo pred odprtjem oz. v dogovorih o odprtju.

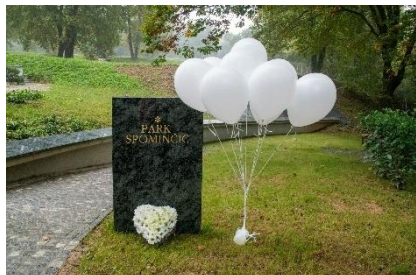
V Ljubljani se izvaja skupinski raztros vsak zadnji ponedeljek v mesecu. V Mariboru se izvaja slovo z raztrosom dvakrat letno, vendar smo v dogovorih, da spremenimo časovnico raztrosov, ki ni primerna.

V ostalih parkih po dogovoru največkrat gre za individualne pokope zaradi manjšega števila umrlih otrok.

Starši se lahko odločijo za:

♣ **Individualni pokop:** kadar družina podeduje družinski grob ali se odloči za najem novega groba, se otrok pokoplje v ta grob s pogrebno slovesnostjo.

♣ **Individualni pokop v skupnem grobu oz. skupinski raztros v spominskih parkih:** na željo staršev je možen pokop oz. raztros v skupni grob, in sicer v zgoraj navedenih parkih. Gre za poseben prostor na pokopališču, kjer se opravi razsutje pepela umrlega otroka. Na željo staršev jih pogrebno podjetje obvesti o terminu pokopa in so ob svečanosti prisotni skupaj s preostalimi sorodniki in prijatelji. Lahko pa se pokop opravi tudi brez njihove prisotnosti. Starši lahko na posebno ploščico, ki se pritrdi na samo spominsko

obeležje, vpišejo otrokovo ime, priimek, datum rojstva/smrti. Starši in svojci lahko na to mesto prinašajo cvetje, sveče, velikokrat pa je videti tudi igračke in drobne predmete. Poudariti je treba, da gre za javni del pokopališča in da se parki redno čistijo in vzdržujejo.

Če želijo starši otrokov grob urejati, predlagamo, da izberejo individualni grob, namreč v teh parkih so skupna pravila in določila, ki jih je treba upoštevati: ni individualnega prostora za odlaganje sveč, ni priporočljivo prinašati drobnih predmetov ipd.

♣ **Kakšna je razlika med individualnim grobom in skupinskimi pokopališči?**

V spominskih parkih veljajo določena pravila, ki jih ureja odlok o pokopališki dejavnosti. Gre za skupni prostor, kjer se odlagajo sveče in cvetje. Za urejenost pokopališča skrbijo zaposleni v pogrebnih zavodih. Pokopališča se večkrat letno urejujejo (odvoz dotrajanih sveč, cvetja, drobnih predmetov). Za individualni grob pa skrbijo starši in ga urejujejo po svojih željah in potrebah.

»Izkušnje so pokazale, da je pokop otroka pomemben mejnik v žalovanju oz. da se s tem dogodkom žalovanje šele začne. Pokop otroka predstavlja dokončnost, hkrati pa tudi pomiritev, da vemo, kje otrok je.«

♣ **Ali starše spodbujati, da pokopljejo svojega otroka in zakaj je to pomembno?**

Izkušnje so pokazale, da je pokop otroka pomemben mejnik v žalovanju oz. da se s tem dogodkom žalovanje šele začne. Pokop otroka predstavlja dokončnost, hkrati pa tudi pomiritev, da vemo, kje otrok je. Pred leti, ko še nismo imeli spominskih parkov in ko se starše ni spodbujalo, da pokopljejo svoje otroke, je bilo žalovanje oteženo. Starši so si postavljali vprašanja, kje njihov otrok je. Niso imeli mesta, kamor bi odnašali svojo žalost, prižigali svečko in kjer bi s ponosom lahko pokazali napis otrokovega imena. Zato spodbujamo starše, da se odločijo za eno izmed ponujenih oblik pokopa.

O možnostih pokopa starši informacije dobijo v porodnišnici, usa dodatna vprašanja, dileme in obrazložitve pa v društvu Solzice, kjer se tudi povežemo s pogrebnimi zavodi, CSD-ji in pomagamo pri pravno/formalnih vprašanjih.

V društvu Solzice se vključimo v pripravo porodnega načrta oz. pomagamo pri vseh ključnih dilemah oz. prisostvujemo kot sočutna podpora tudi v porodnišnicah ob porodih.

Spremljamo pa tudi starejše otroke in njihove starše v pediatričnih bolnišnicah in drugih zdravstvenih ustanovah.